

Pytania z geografii Polski

Powierzchnia Polski wynosi 322 575 km² i pod względem powierzchni Polska jest dziewiątym krajem w Europie.

Polska jest krajem nizinnym: trzy czwarte terytorium Polski są na nizinach, poniżej 200 metrów nad poziomem morza. Góry ciągną się na południu wzdłuż południowych granic Polski.

Administracyjnie Polska podzielona jest na 16 wojewodów, województwa dzielą się na powiaty, a powiaty na gminy. Przy czym powiaty i gminy mogą obejmować tylko jedno miasto tworząc gminy i powiaty miejskie. W większych miastach wybierani są prezydenci miast.

Klimat Polska leży w strefie klimatu przejściowego, pomiędzy klimatem umiarkowanym oceanicznym na zachodzie a klimatem umiarkowanym kontynentalnym na wschodzie. Średnia temperatura w lecie waha się pomiędzy 16 °C a 20 °C, w zimie – między -6 °C a 0 °C. Średnia roczna temperatura powietrza w Polsce wynosi 7-9 °C (poza obszarami górskimi).

Parki Narodowe w Polsce

http://pl.wikipedia.org/wiki/Parki_narodowe_w_Polsce

23 razem: najbardziej znane:

Białowiecki Park Narodowy

Białowiecki Park Narodowy jest najstarszym parkiem narodowym w Polsce. Został utworzony w 1932 r. jako "Park Narodowy w Białowieży".

W 1947 r. reaktywowano go pod obecną nazwą.

W 1977 r. UNESCO włączyło Białowiecki Park Narodowy w poczet światowych rezerwatów biosfery, a dwa lata później uznano go za pierwszy i jedyny w Polsce przyrodniczy Obiekt Dziedzictwa Światowego.

W Parku specjalną atrakcją dla turystów jest hodowla żubrów: w stadach dzikich i w zagrodach.

Tatrzański Park Narodowy

Tatrzański Park Narodowy został powołany w 1954 roku, w celu ochrony zasobów przyrodniczych Tatr Polskich. Tatrzeński Park Narodowy obejmując zaledwie 0.07% pow. Polski jest odwiedzany przez ok. 3 mln turystów rocznie. Park obejmuje prawie całe Tatry polskie i sąsiaduje z Parkiem Narodowym na słowackiej stronie.

Do obowiązkowych atrakcji turystycznych w Tatrach należą: wjazd kolejką linową na Kasprowy Wierch, spacer do Morskiego Oka, wiosenna wycieczka wśród krokusów do Doliny Kościeliskiej oraz podziwianie panoramy Tatr z Gubałówki.

Dla każdego turysty wyjazd w Tatry pozostawia w pamięci smak miejscowych tradycyjnych serów z mleka owiec: bunca, oscypka, bryndzy i żentycy - wysmienitego i orzeźwiającego napoju z owczego mleka.

Pieniński Park Narodowy

Założony w 1932 roku, jeszcze przed II wojną światową jest bardzo lubianym i często odwiedzanym Parkiem Narodowym. Bardzo charakterystyczne, kredowe góry z masywem Trzech Koron i przełomem górskiej rzeki Dunajec są celem niezliczonych wycieczek szkolnych i nie tylko. Spływ tratwami po Dunajcu jest wycieczką którą prawie każdy Polak kiedyś „zaliczył”. Liczne źródła wód mineralnych w Krościenku czy Szczawnicy są znane i cenione.

Trzy Korony

Bieszczadzki Park Narodowy

Bieszczadzki Park Narodowy, utworzony w 1973 r., jest ostoją dzikiej przyrody jedynej polskiej części Karpat Wschodnich. Tragiczne wysiedlenie po II wojnie światowej Łemków (wschodniostowiańska, rusińska grupa etniczna), którzy do wojny gęsto zaludniali Bieszczady, sprawiło, że góry długo czas zachowały tu ciszę i były środowiskiem życia dzikich zwierząt: wilków, rysi czy niedźwiedzi. Charakterystyczne „połoniny” na szczytach Bieszczad: rozległe trawiaste polany na szczytach gór są w Polsce symbolem Karpat wschodnich.

Połoniny bieszczadzkie

Krainy historyczno-geograficzne Polski

Wielkopolska (stolica Poznań). Gniezno, pierwsza stolica Polski jest w Wielkopolsce.

Małopolska (stolica Kraków)

Pomorze (Pomorze Gdańskie: Gdańsk i Pomorze Zachodnie - stolica Szczecin)

Warmia i Mazury (Olsztyn, kraj jezior),

Podlasie (Białystok) i Lubelszczyzna (Lublin)

Śląsk (Śląsk Górny: Katowice i Śląsk Dolny: Wrocław),

Mazowsze: (Warszawa)

бесплатный документ

forum.grodno.net

Anton Korniyak

no part of this document can be sold,
or used in any commercial project

Najważniejsze rzeki i jeziora w Polsce ?

Prawie wszystkie polskie rzeki (99,7%) wpadają do Morza Bałtyckiego i płyną z południa na północ: takie jest nachylenie: polskie góry są na południu a im dalej na północ tym rozleglejsze są niziny.

Rzeki: od wschodu na zachód:

Bug - rzeka na granicy wschodniej (772 km, w tym na terenie Polski 587 km) i **Narew** wpadająca do Bugu.

Wisła - najważniejsza, najdłuższa polska rzeka (1047 km)), bardzo często w piosenkach, sztuce polskiej symbol Polski: „Jak długo Wisła wody Na Bałtyk będzie słać, Tak długo polskie grody Nad Wisłą będą stać, Stać będzie kraj nasz cały, Stać będzie Piastów gród, Zwycięży Orzeł Biały, Zwycięży polski lud.” i ”Płynie Wisła płynie po polskiej krainie. A dopóki płynie Polska nie zaginie”

Warta (808 km) Historyczna rzeka kojarzona z Wielkopolską, znana piosenka: „Gdy szedłem raz od Warty”..),

Odra (854 km, w tym na terenie Polski 742 km) Na swoim odcinku centralnym rzeka graniczna z Niemcami, stad powiedzenie Polska „między Bugiem a Odra”. Odra wypływa z Czech.

jeziora:

najwięcej jezior znajduje się w północnej części Polski na Pomorzu: Pojezierze Pomorskie i na Mazurach: Pojezierze Mazurskie.

Śniardwy (na Pojezierzu Mazurskim, „kraju tysiąca jezior”) największe w Polsce jezioro (114 km²), i sąsiadujące **Mamry** (104 km²)

Hańcza (najgłębsze, 108 m głębokości), w samym północno-wschodnim skrawku Polski

Morskie Oko w Tatrach, przykład jeziora wysokogórskiego, ulubiony cel wycieczek w Tatrach

Z jakimi państwami graniczy RP ?

Z Niemcami na zachodzie (rzeki graniczne Nysa Łużycka i Odra) (długość granicy 467 km),

z Czechami (796 km) i Słowacją (541 km) na południu (granica gorska poprzez Sudety i Karpaty)

z Ukrainą (535 km) (granica kojarzona z rzeką San) i Białorusią (418 km) (granica również na Bugu) na wschodzie

z Litwą (104 km) i Federacją Rosyjską (długość granicy 210 km) (Okręg Kaliningradzki) na północy.

Czy Polska leży nad morzem ?

Tak, na północy nad morzem Bałtyckim. **Długość** wybrzeża 775 km.

Główne handlowe polskie porty: Gdańsk, Gdynia, Szczecin nad Zalewem Szczecińskim (do morza jest 50 kilometrów) i Świnoujście.

Najważniejsze miasta Polski

Warszawa (stolica), **tu odbędzie się Euro 2012**. 1,7 milionów mieszkańców. Największe lotnisko w Polsce imienia Fryderyka Chopina. Największy Uniwersytet, Politechnika. Siedziba Sejmu, Rządu RP, Prezydenta RP i Sadu Najwyższego.

Łódź - wielkie miasto przemysłowe, znane do niedawna z przemysłu włókienniczego

Kraków była stolica Polski, Uniwersytet Jagielloński, miasto Papieża Jana Pawła II

Wrocław wielkie miasto na Ziemiach Odzyskanych po II wojnie Światowej), **tu odbędzie się Euro 2012**

Katowice - stolica polskiego Śląska. Przemysłowe centrum hutniczo – górnicze.

Gdańsk – główne miasto na polskim wybrzeżu Bałtyku. Kolebka „Solidarności”, Lotnisko imienia Lecha Wałęsy. **Tu odbędzie się Euro 2012**

Poznań (stolica Wielkopolski), **tu odbędzie się Euro 2012**

Góry w Polsce

Najwyższe góry: **Tatry** w pasmie Karpat. Na granicy ze Słowacją, najwyższy polski szczyt Tatr Rysy 2499 metrów nad poziomem morza. Jedyne w Polsce góry o charakterze alpejskim. Niestety w Polsce pasmo Tatr ciągnie się zaledwie około 30 kilometrów.

Karpaty : to pasmo gór w środkowej Europie. Karpaty ciągną się od polskiego Śląska poprzez Ukrainę aż do Rumunii.

Polska część Karpat to **Beskidy**: Śląski, Beskidy Zachodnie, Beskid Niski, Beskidy Wschodnie. W pasmie Karpat są **Tatry**, **Pieniny** i **Bieszczady**.

Bieszczady należą do Karpat Wschodnich i odróżniają się Beskidów Zachodnich.

Sudety: na Dolnym Śląsku, na granicy z Czechami. Góry Stołowe, góra Śnieżka.

Góry Świętokrzyskie: jedno z najstarszych pasm górskich. Najwyższy szczyt Lysica 612 m. n p. m. Nazwa gór pochodzi od relikwii Krzyża Świętego przechowywanych w klasztorze na Łysej Górze. Niedaleko miasta Kielce, stolicy województwa Świętokrzyskiego. Atrakcja turystyczna jest gołoborze: pola kamienne resztek po skalach.

Najważniejsze budowle średniowieczne w miastach Polski

W średniowieczu polskie miasta budowane i organizowane były w oparciu o **Prawo Magdeburskie**. Układ polskich starych miast z rynkiem, ratuszem i prostokątnymi dzielnicami miast w obrębie murów i wiele innych pochodzi z tego okresu.

Wawel (Zamek Królewski) w Krakowie. Wielokrotnie przebudowywany i rozbudowywany jako, że był siedzibą Królów przez wieki. Główna część Zamku obecnie w stylu renesansowym pochodzi z 16 wieku. W zespole Zamku wchodzi Katedra, również przykład architektury renesansowej. Do Katedry dobudowana jest Kaplica Zygmuntowska w której pochowani są ostatni królowie Polski z dynastii Jagiellonów.

Sukiennice na Rynku w Krakowie budynek kopców sukien (materiałów) na Rynku krakowskim. Renesans.

Zamek krzyżacki w Malborku: najwspanialszy zamek gotycki, o charakterze wczesnego średniowiecza. Budowę rozpoczęto w 1274 roku. Zamek dzieli się na Wysoki (najstarsza część, tu miał schronienie władca, Kaplica, Sala Przyjść), Środkowy Zamek (tu zatrzymywali się goście, mieścił się Szpital i Wielka Kuchnia). Oraz Niski Zamek: tu mieszkali rzemieślnicy, pacholki.

Przez jakie miasta przepływa rzeka Wisła ?

Wisła wypływa z Beskidów Śląskich. Przepływa przez Kraków, Sandomierz, Warszawa, Toruń

Polskie miasta położone nad Bałtykiem?

Gdańsk, Gdynia. W środkowej części miasta Kołobrzeg. W zachodniej Świnoujście.

Elbląg chociaż leży nad Zalewem Wiślanym to nie jest dziś portem bo nie ma dogodnej drogi wodnej na Bałtyk.

Najbardziej znane nadmorskie lotniska nad Bałtykiem: Sopot, Hel, Ustka, Międzyzdroje.

Lista zabytków UNESCO w Polsce z datą umieszczenia na liście

<http://www.poland.gov.pl/Listy,UNESCO,w,Polsce,7519.html>

Stare Miasto w Warszawie 1980 (stare ale odbudowane po II wojnie światowej od początku po zniszczeniach wojny)

(zdjęcie z pomnikiem „Syrenki”)

Stare Miasto w Krakowie 1978

Puszcza Białowieska 1979/1992

Kopalnia soli w Wieliczce 1978

Zamek krzyżacki w Malborku 1997

Stare Miasto w Zamościu 1992

Obóz Koncentracyjny Auschwitz-Birkenau 1979

Kalwaria Zebrzydowska 1999

Średniowieczny zespół miejski w Toruniu 1997

Drewniane Kościoły południowej Małopolski 2003

Kościoły Pokoju w Jaworze i Świdnicy 2001

Park Mużakowski 2004

Hala Stulecia we Wrocławiu 2006

